Ч. 4 (11.345). Львів, пятниця 4. січня 1929. Pocztowa opłata [illegible] ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ. Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11–12 год. передполуднем. Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА. Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

На одному відтинку Балкану.

Львів, 3. січня 1929.

Балкан привикли в Европі, а також у нас, вважати якоюсь напів екзотичною занархізованою країною. Балкан дав европейським публіцистам і політикам змогу утворити навіть специфічний термін „балканізація", що означає безпорядки, анархію, атентати, політичні вбийства і т. д. Балкан був причиною вже не одної війни. З нього почалася безпосередньо, як відомо, і велика европейська війна, що причинилася на міжнародній арені до деякої деградації Европи в політичному й економічному розумінні. Балкан — це ті закутина Европи, в якій звичайно снували і нині снують деякі европейські потуги свої політичні інтриги та сіють зародки майбутніх конфліктів.

Загально відомі є тепер в світі італійсько-фашистівські аспірації до політичної гегемонії на Балкані. Не менше відоме і суперництво Франції з тими фашистівськими аспіраціями. А вже чи не найкраще відомий є факт, що всі балканські держави як були перед великою війною так і тепер є знаряддями при снуванні чужих великодержавних імперіялістичних інтриг, які твориться з правила при допомозі вмілого використовування давних історичних і найновіших повоєнних антагонізмів між поодинокими державами Балкану. Найтрагічніше на Балкані те, що ні одна з тамошніх держав не може ніяк визбутися своїх антагонізмів і те, що кожна з них має ще й окремі свої, чисто внутрішні, болячки, які їх цілковито ослаблюють і хоч не хоч пхають в обійми великодержавних павуків, тобто імперіялістичних великодержав та їх злочинних інтриг.

Югославія крім антагонізму з Італією, Мадярщиною та Болгарією має ще й свої внутрішні труднощі, а саме хорватське питання. Не позбавлена тих зовнішніх і внутрішніх труднощів Греція, не вільна від них і Болгарія. І саме про цю останню хочемо подати кілька інформацій.

Болгарія чи не найнещасніша країна на Балкані, не зважаючи на величезне геройство і незрівнану посвяту її синів для рідного краю. Минулого літа навістили її страшні елементарні катастрофи, а ще перед тим і потім була вона морально потрясена кількома політичними атентатами. З усіх балканських країв Болгарія була і є найближчою для нас. Тому й не диво, що в нас є богато симпатій і сентиментів для неї. Останніми часами пронеслися через европейську пресу вправді неясні та невиразні, але всеж доволі тривожні вістки про те, що в Болгарії заноситься на поважні внутрішні труднощі, а навіть на державний переворот. Писалося навіть про те, що вожд македонських революціонерів Михайлов підготовляє похід на Софію. Якже в дійсности представляються справи в Болгарії?

У паризьких „Послідних Новостях" находимо дуже цінний допис Г. Мякотина з Софії на цю тему. З нього довідуємося, що всі ці поголоски виссані просто з пальця. Минулої осени було в Софії кілька випадків політичних убийств, що досі не просліджені, але вони без сумніву були звязані з македонською справою. Бо треба знати, що Македонія — це для Болгарії незвичайно болюча справа. Попри те вона набирає невимовно прикрих признак трагізму ще й тому, що в самій македонській революційній організації йде тепер завзята боротьба. На провінції теж були випадки політичних убийств у звязку з тією організацією. Та все це діялося, так сказатиб, у підпіллі.

На поверхні болгарського політичного життя нема таких антагонізмів і конфліктів. І навіть навпаки, в останньому часі помітні признаки оздоровлювання політичного життя. Вказує на те хочби та обставина, що деякі політичні групи роблять усильні заходи для взаїмного обєднання. В осени відбулися зїзди кількох партій, що є в опозиції до теперішнього уряду. І на зїзді соціялістів і на зїзді демократів і на зїзді національних лібералів були помітні консолідаційні заходи та успіхи. Наприклад національ-лібералі вспіли довести до злиття двох своїх груп, з яких одна мала назву стамбулістів. Так само обєдналося в одну партію аж три соціялістичні групи. Всі ці консолідаційні здвиги відбуваються й тепер, передовсім з уваги на недалекі вибори.

Теперішній уряд поважно рахується з опозицією і працює в поєднуючому дусі серед тих політичних груп, на яких опирається, особливож серед т. зв. Демократичного Союзу (Сговору). Але все те не виходить поза межі зрівноваженої парляментарної боротьби і парляментарних комбінацій. Отже усякі тривожні вістки про назріваючий переворот не відповідають дійсности.

Інша річ, що переворотові аспірації мають у Болгарії комуністи, але вони тепер там слабосилі. Не виключене, що думка про переворот живе і в крайніх правих, невдоволених теперішним, на їх думку, занадто ліберальним урядом. Але ті праві в Болгарії слабші від комуністів. Уряд ні з одною ні з другою небезпекою поважно не рахується і навіть не робить ніяких заходів для її паралїжування. Тільки з уваги на сусідські відносини з Югославією проголосив він вже давно воєнне положення в двох пограничних округах, а саме в Петричськім і Кістендільськім. Зроблено це тому, щоби македонські революціонери не переходили з болгарської території на територію сербську.

В господарському житті Болгарії після давної кризи, загостреної елементарними нещастями, поволі приходять уздоровлюючі хвилі, особливо по недавно добутій Болгарією позичці.

Взявши сказане на увагу, всі поголоски про назріваючий переворот у Болгарії треба вважати фантастичними.

На Свята!!!

Великий вибір порцеляни, скла, кришталів, сервісів обідових, сервісів до чорної і білої кави, полумиски, таріляи почавши від 0·45 сот., — склянки від 0·16 сот., столові накриття з альпаки і хінського срібла фраже́та поручає фірма

Олександер Онисько

Львів, вул. Галицька ч. 20. (Ріг Валової)

1196 3—3

Український Високий Педагогічний Інститут у Празі.

(З нагоди пятиліття істнування: 1923—1928.)

Якщо до цього часу щось і подавалося в пресі про українські високі школи в Чехословаччині, то про Український Високий Педагогічний Інститут ім. М. Драгоманова в Празі було сказано дуже мало. А тимчасом про цю нову й модерну нашу високу школу слід сказати дещо більше, бодай тепер, коли в осени 1928 р. сповнилося пять років її істнування, коли зроблено перший випуск педагогів середніх шкіл і нарешті, коли в цій школі відбулися перші промоції абсольвентів на докторів історично-літературних і математично-природничих наук.

Пять років істнування української високої школи в теперішніх бурхливих часах та ще на чужині — це справді наше національне свято. Тим більше — високої педагогічної школи, першої української високої школи цього типу, що готує не лише педагогів середніх шкіл, а й організаторів шкільної справи.

Коли пригадати, які школи і яких педагогів мала Україна до революції, а почасти й по революції, то заснування і вже пятирічне істнування спеціяльної педагогічної української високої школи є дійсно ясним явищем в часах нашого лихоліття. Справді: хіба школа не є тим найкращим, чим може похвалитися нація, чи держава? Недаром-же, коли запитують правдиві гості американців, що у них є найкращого, то дістають відповідь: Школи. — А ще що? — „Школи". — А ще що? Школи. Але добру школу організує лише добрий педагог, а доброго педагога дасть лише добра школа.

Ініціятива заснування в 1923 р. в Празі Педагогічного Інституту належить б. Українському Громадському Комітетові в ЧСР. Є це висока школа з чотирьохрічним (вісім семестрів) курсом навчання, до якої приймаються особи із закінченою середньою освітою. Інститут має три відділи (факультети): 1) Історично-літературний, з підвідділами — а) історії і суспільних наук, б) літератури й мистецтва; 2) Математично-Природничий, з підвідділами — а) математики, б) природознавства; 3) Музично-Педагогічний, з підвідділами — а) кляса сольового співу, б) диригентури, в) скрипки.

При Інституті є середня школа — реформована реальна гімназія, де студенти провадять практичні вправи, при чому ці вправи для кожного студента обовязкові. Також для кожного студента обовязкові загально-освітні (між іншим з широкому обсягу фільософія) і педагогічні предмети, з якими звязана кваліфікація педагога середніх шкіл. Кожний студент мусить ще проходити цикль предметів з українознавства, при чому для студентів першого відділу (Історично-літературного) в дуже широкому обсягу, а для другого і третього відділів — у меншому. Система викладів курсова. Семинарі й лабораторійні вправи, як і на інших високих школах. Не рахуючи вправ і кольоквій, кожному студентові за час навчання доводиться скласти понад тридцять іспитів і крім того ще дипльомні іспити. При дипльомних іспитах вимагані дві дипльомні праці, клявзура, устні іспити і зразкові лекції в середній школі.

Слід зазначити, що від студентів вимагається кольосальної роботи. Щоби скінчити Педагогічний Інститут, треба дуже поважно працювати майже пять літ, бо абсольвенти (після прослухання 8 семестрів і виконання всіх установлених вимог) мусять щонайменше пів року, а то й три чверть року працювати над дипльомними іспитами. Недаром у Празі кажуть, що в Студентському Домі (студентська їдальня і приміщення для студій) вічно товчуться над підготовкою до іспитів лише студенти-медики та студенти-педагоги.

Може й справді вимоги від студентів за великі, але молода й модерна українська висока школа в Европі не тільки може, а й мусить підійнятися до справжнього рівня тутешніх високих шкіл шляхом упертої праці і студенства і професури.

Крім студій студентам доводиться ще багато працювати при Інституті в ріжних гуртках і комісіях, як прим. у видавництві „Січ", в екскурсійнім гуртку й інш., а також у Студентській Громаді.

Одночасно треба ще відзначити велику й тяжку працю професури, якій довелося і складати для студентів українські підручники і працювати над українською термінольогією і працювати в товариствах (Педагогічно-Фільософічне Т-во, Біольогічне Т-во), гуртках, комітетах і, репрезентуючи Інститут, брати участь в ріжних міжнародніх наукових, а зокрема педагогічних, зїздах, конференціях, нарадах, виставках, то-що.

Таким чином всі пять років істнування Педагогічного Інституту пройшли в напруженій інтенсивній спільній праці професури і студентства. Очевидно, найбільша частина організаційної роботи нової школи лягла на рамена ректорату. Першим ректором Інституту був проф. Л. Білецький, що стояв на чолі школи напротязі трьох років, після нього обрано ректором бувшого проректора проф. д-ра В. Сімовича, який стоїть на чолі Інституту й дотепер.

Слід відмітити добре відношення до Педаг. Інституту представників тутешньої влади. Між іншим в свій час міністр д-р Гірса, великий прихильник українців, на особисте привітання студентів-педагогів відповів українською мовою: „Дуже мені мило чути привітання студентів Українського Педагогічного Інституту. Україна потребує багато культурних сил, а передовсім добрих учителів. Працюйте й добувайте знання, щоб могли найкраще прислужитися своїй батьківщині Україні!"—

Тепер друкується й незабаром вийде Науковий Збірник Педагогічного Інституту, що містить понад двадцять поважних наукових праць професорів Інституту. Ряд визначних українських учених

Pr. 577/28. Sąd okręgowy karny we Lwowie postanowił na posiedzeniu niejawnem po wysłuchaniu Prokuratora przy tymże Sądzie: a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10. maja 1927 poz. 398 Dzup. Nr. 45 dokonane dnia 25. grudnia 1928. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „Dilo" Nr. 286 z dnia 21. grudnia 1928 z powodu, że umieszczone w tem czasopiśmie artykuły pod tyt. „Zakordonnyj politycznyj ohlad" zawierają w sobie znamiona występku podburzenia z § 300 ustawy karnej oraz występku z artykułu 1 rozporządzenia Prezydenta Rzpolitej z 10 maja 1927 poz. 399 Dzup. Nr. 45. b) wydać po myśli przepisu z artykułu 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. c) natomiast uchylić zajęcie o ile ono dokonane zostało z powodu umieszczenia w tem czasopiśmie artykułu pt. „Lwiwśka kronika" jako niezawierającego w swej treści znamion jakiegokolwiek czynu karygodnego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianem w art. 70 tegoż rozporządzenia.

Lwów, dnia 29. grudnia 1928 r.

Hawel.

— професорів Педаг. Інституту, як акад. проф. Горбачевський, академ. проф. Старков, проф. О. Ейхельман, проф. С. Рудницький, проф. С. Русова, проф. Д. Дорошенко, проф. д-р В. Сімович, проф. Ф. Швець, проф. Л. Білецький, проф. В. Щербаківський, проф. О. Шульгин, проф. Артименко й інші ще при організації школи гарантували їй добре майбутнє.

І ось тепер, коли минуло пять років, коли вийшла перша кадра вчених педагогів і організаторів української школи, ми вважали потрібним поділитися з широкими колами українського громадянства нашою втіхою. Хоча добавлення на загально-національному фронті всього лише пятьдесять кваліфікованих робітників не є дуже помітним числом, але зате ці пятьдесять педагогів добре вишколені в українській високій педагогічній школі, в школі так би мовити, незалежної науки, що не підпадала тим чи іншим політичним впливам.

Велика робота чекає на цих культурних робітників на українських землях. Але… ми не сміємо ховати нашої тривоги за них, коли перед нами постає болюче питання: чи ці пятьдесять учених педагогів матимуть можливість працювати в українській школі на Україні? Чи українське громадянство усвідомить собі їх ролю в організації нашої школи і переборе всі трудноші, щоб уможливити їм переїзд із чужини на українські землі для праці? Чи навпаки — ці цінні робітники розпорошаться і марно загинуть на чужині?!

Тимчасом із закінчивших Педагогічний Інститут мали можливість виїхати на Велику Україну лише четверо, де дістали призначення в середніх школах і технікумах, отже видно, що й там одразу оцінили високо кваліфікованих педагогів. Щось біля пяти душ виїхало на західно-українські землі, але про них ще не маємо відомостей, чи заопікувалося ними українське громадянство й дало їм можливість працювати в українській школі.

Решта — тимчасом на чужині. Якщо не рахувати десятка осіб, що працюють науково при Інституті, а яких уже пять промувалося на докторів, то всі вони розійшлися на різні, переважно фізичні роботи, де працюють як звичайні робітники-чорноробочі. Коли українці, що покінчили на чужині високі технічні школи, хоч з великим трудом дістануть тут якусь посаду по своєму фаху, то українські педагоги ніколи на чужині роботи по своєму фаху не дістануть. Можна наперед сказати, що наші педагоги, розпорошені по заводах і шахтах за три, чотири роки будуть страчені для справи, до якої з такою ідеєю, з такою посвятою готовилися.

Тому, що в Празі і взагалі в Чехословаччині нашому чоловікові тяжко дістати роботу навіть звичайного фізичного робітника, кілька наших педагогів уже виїхало на чорні роботи до Франції та до інших країн. Незабаром мабуть розїдуться й інші. Отже доля пятьдесятьох висококваліфікованих українських педагогів середніх шкіл тепер в руках українського громадянства. Чи матимуть вони можливість якнайскорше працювати в українській школі, чи розпорошившись марно загинуть на чужині, загинуть, доки розвидниться?

Мих. Обідний.

На Ялинку і Новий Рік!

Бонжурки в ціні від зол. 36 у величезнім виборі в одинокій тільки вирібні

К. Штір -- Львів

Сикстуська 33.

Приймається замовлення на пижами також з доставлених матеріалів.

1189 2—3

ЦІНИ НИЗЬКІ НА ЯЛИНКУ
МАГАЗИН ПОЛОТНА І БІЛЛЯ
ЯН РІДЛЬ
1191 **ЛЬВІВ, АКАДЕМІЧНА 2.**

Українське представництво в Румунії.

Українські посли й сенатори в букарештенських законодатних установах.

З „Хліборобської Правди", органу нац.-цараністичної партії для українців, довідуємося, що при недавніх виборах до румун. закон. установ вибрано з українців: ред. Костя Кракалію (бувшого учителя) й учит. Григорія Андріяшука, обох з Буковини та Никифора Заболотного з пов. Хотин — до камери (парляменту) й д-ра Володимира Залозецького до сенату. Всі три вибрані посли-українці перейшли з листи нац.-цараністичної партії, якої кандидатами вони були. Голова Української Нац. Партії д-р Волод. Залозецький вибраний до сенату як кандидат українського населення — в порозумінні з нац. цараністичною партією, яка свого кандидата проти нього не виставляла. Зі всіх сенаторів, вибраних на Буковині, здобув д-р Залозецький найбільше голосів.

Крім вичислених вище представників українського населення з листи нац.-цараністичної партії вийшов і один посол, що вважає себе „русским", а саме Кондак, вибраний у Хотинщині. Кондак, як читаємо у „Хліб. Правді", буде домагатися від румунського уряду заснування на Хотинщині не українських, а російських шкіл, хоч там ніяких москалів нема.

Цікаво, що при попередніх виборах в 1926 р. українське населення в Румунії мало більше своїх заступників, як тепер. Так у 1926 р. вибрано до камери К. Кракалію і двох „русских" (Велигорського і Смеречинського) з Буковини та двох безобличних („малоросів") з Бесарабії. В сенаті засідало тоді двох українців: колишній посол до австрійського парляменту Лукашевич і б. посол до буковинського сойму Лисан.

Вину за таке слабе чисельно представництво українського народу в румунських законодатних установах поносять очевидно самі українці, які не подбали про власну національну організацію і про її поширення в масах, а воліли розбризися по чужих, румунських партіях і чекати від них змилування. Недостача власної політичної організації і слабий звязок інтелігенції з рідним народом — це головна причина невдачі румунських українців при виборах.

ВСЯ КОЛЯДА ДЛЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ"! Всі Кружки „Рідної Школи", Читальні, Луги, Соколи, Кооперативи, Церковні Братства, співацькі, музичні й аматорські гурти, українські громадяни, громадянки, молодь і дітвора — колядують і щедрують тільки на „Рідну Школу".

ВІДГУКИ ДНЯ.

Буває…

В нас так:

— Той ідіот закладає якусь фабрику.

— Що ви скажете?

— Слово даю. Варят чистий. Не має де грошей подіти.

— Ніби, думаєте, він має гроші? От, десь позичить, десь возьме на кредит сірівець і буде крутити.

— Смішака! Не сидів би то в бюрі, як у Бога за дверима. Яка платня є така є, але постійна. І титул чоловік має і становище і пошану на „Бесіді". Я йому говорив, але де фантастові вибити що небудь з голови.

— І не треба. Нехай!… Тільки щоби нікого в біду не впакував.

— То-то.

— Ая-ая.

— Сам він напевно дофабрикується до криміналу.

— Не зашкодить.

— Навіть поможе.

— Гігігі!

— Гегеге!

Минає рік — фабрика держиться. Минає другий — фабрика розвивається. Минає третій — фабрика дає прибутки. Крам добрий, ціни дешеві, покупці вдоволені.

Тоді в нас так:

— Знаєте, та фабрика — то добрий інтерес.

— Певно, що добрий. Я це вже тому три роки казав.

— І я так само.

— Тільки жаль, що в таких руках.

— Рація! Той чоловік тільки себе бачить, більше нічого. А прецінь, хто як не ми, як не наш народ дав йому екзистенцію?

— То, знаєте, нема іншої ради, тільки треба заложити другу фабрику, але кооперативну. Показується, що на тім можна заробити, що то в нас іде.

— Ще й як!

— А тоді йому кришка!

— То-то-то!

ЮЛІЯН РОМАНЧУК.

2)

Два останні цісарі Австрії.

(З моїх споминів.)

(Докінчення.)

Останній раз розмовляв я з цісарем Фр. Йос. як член нашої парляментарної репрезентації в справі останньої виборчої реформи. До депутації належали ще митрополит, як член палати панів і д-р Король з палати послів від „старорусинів". Ми просили взяти на увагу справедливо наші домагання в новій ординації. Я вказав не тільки на велике знехтування наших прав у дотеперішнім законі, але також на виконування закону з кривдою для нас, що переходить межу справедливости. Цісар відповів, що і ми переступаємо нераз межу. Я сказав на те, що це може торкатись хіба поодиноких осіб в окремих випадках, коли люди є доведені до крайности, а врештою загал держиться належної міри. Цісар відповів знову, що має певні докази також нашої агресивної поведінки. Йос. Король казав мені потім, що я різко промовляв до цісаря, а щодо згаданих уваг цісаря, то він мав певно на думці гостру телеграму, яку наші діячі Рогатинщини кілька днів тому вислали до цісаря. Про цю телеграму я тоді не знав.

Цілком інакші були приняття у цісаря Карла. Коли Франц Йосиф був усе чемним, хоча при цьому штивним і формальним, Карло вмів бути дуже людяним.

Перший раз приймав мене Карло разом з д-ром Костем Левицьким. Ми чекали на нього майже чверть години. Прийшовши, він виправдував найперше своє спізнення, потім подав руку і прохав сідати. Цього у Франц Йосифа ніколи не моглоб бути. Перше він не був би спізнився, потім не подав би руки і приймав завсіди настоячки. Розмова йшла про положення і потреби нашого народу, досить свобідно і докладно. Ми давали всі потрібні вияснення і висказували наші побажання. Взагалі розмова мала характер чисто інформаційний.

Ще кілька разів був я у цісаря Карла разом з іншими членами парляментарної президії або нашого клюбу. Раз дістав я запрошення з такою адресою: „An Seine Durchlaucht (світлість!), den Herrn Ministerialrat Julian Romanczuk". Ця адреса здивувала мене і розсмішила. Ці два титули — здавалося мені — можуть хіба докірливо вказувати на очевидну неможливість першого, а на запевнення мені другого. Титул „Durchlaucht" належиться лише князям, а я не був і „міністеріяльратом". Враз зі мною була тоді запрошена вся парляментарна президія. Всі інші дістали приналежні їм титули. Я показував їм моє запрошення: всі дивувалися і дехто казав, що я дістав титули двох польських членів палати послів, князя Любомирського і міністеріяльного радника Германа. Хотів я опісля піти до директора надворної канцелярії і спитати його, звідки така дивна помилка. Та відтак залишив це, щоби не думали, що я на основі такого паперу хочу робити собі якісь претенсії. Та я ніколи ніяких більших титулів чи відзнак не тільки не мав, але висказував нераз голосно і прилюдно, що з принципу я проти всяких ордерів і відзнак і зробив би так, як німецький ліберальний посол д-р Менгер, який не приймив наданого йому ордеру цісарем Франц Йосифом. Тому-то і при великій роздавці ордерів і титулів, після останньої виборчої реформи та анексії Босні, коли два наші посли дістали високі відзнаки, а епископ Хомишин титул Ексцеленції, ця ордерова навала мене оминула.

Найцікавішою була моя остання авдієнція у цісаря Карла. Приняв він мене самого в Ляксенбургу чи в Шенбруні в городі (він взагалі не любив приймати в цісарськім замку у Відні). Ми розмовляли про загально-державні справи. Цісар питав мене, що я гадаю про недавно іменованого президента міністрів, спеціяльно його повірника, бувш. секційного шефа в міністерстві, д-ра Зайдлєра. Я саме надумувався, що відповісти, коли цісар випередивши мене сказав сам: „Er muss sich erst bewähren". Це був зовсім влучний висказ і я притакнув і повторив ці слова. Тоді цісар запитав мене: а що я гадаю про пізнішого міністра просвіти Гусарека, бувшого професора віденськ. університету (крайнього клерикала). Я висказався рішуче проти нього. З цим міністром мав я тоді свіжу довгу цілогодинну розмову в бюрі міністерства на його запрошення. Йому залежало дуже на тім, щоби ми приймили григоріянський календар, як це власне і зробив тоді уже еп. Хомишин. Я відповів, що я сам є за цим календарем і власне вживав його в колишній мною видаваній газеті „Батьківщина", та тут мусимо рахуватись з настроєм і звичкою народу і таку реформу могла би перевести тільки дуже популярна влада, що має довіря всього народу і духовенство, а тепер у нас ця справа стоїть слабо з обох боків. Міністр вказував, що і протестанти в Німеччині довго противилися реформі календаря, бачучи в ній небезпеку для свого віроісповідання, але вкінці дались переконати, що дійсно небезпеки в цьому не було. Розмова скінчилася тим, що міністр прохав мене, щоби я ділав у напрямі реформи календаря, а я його, щоби він старався про вповні справедливе і прихильне становище до нас. Після моєї негативної відповіди щодо особи Гусарека цісар запитав мене, кого би я вважав за найвідповіднішого. Тоді я відповів: „Я на це питання не був приготований, і боявся би сказати щось таке, що опісля могло би показатися хибним". На це сказав цісар: „Подумайте над тим і як когось відповідного знайдете, то дайте мені знати".

Дальшу розмову перервав прихід князя Любомирського. Я в дійсности мав на приміті одного з визначніших німецьких послів, професора міжнародного права у віденськім університеті Редліха, який якийсь час пробував в Англії і писав про англійську конституцію. Але я сам мусів би раніше його спитатися, чи він тої місії піднявся би. З тою гадкою я і носився, хоча небагато надіявся, чи цісар на мою раду звернув би увагу, бо мусів розпитувати так само і інших. Шукав я проф. Редліха кілька днів, та не міг його знайти, а потім парлямент відложили і я поїхав до Львова, надіючись, що парлямент вскорі знов збереться і я вернусь до Відня. Але недуга моєї жінки мене задержала, я до Відня не вернувся і при кінці і в часі нарад парляменту, змін міністерства і дальшої долі Австрії у Відні вже не був. Чи моя рада цісареві була би що помогла, не дуже в це вірю.

КОРОЛЬ ПАНЧІХ і КРАВАТОК (1183-6) ЖОВКІВСЬКА 1. КАЗОЧНО ДЕШЕВО

— Ая-ая!
— Гігігі.
— Гегеге.

Або ще в нас так.

— Пані Ікс заложила нову газету. Чули?
— Чула.
— Ну і...?!
— Ну і кажу, що то вилинений гріш.
— Я те саме думаю.
— Але... нехай.
— Нехай! Як має завогато грошей, то зудь деска.
— Звідки має!?... Жебрає, де може, еха працює...
— Шкода роботи! В нас жіночий орган має ся мало зрозуміння і без підтримки мужчин не вдержиться.
— І я так думаю. Ще якби так закладового капіталу з 10 тисяч долярів, то може...
— А то тільки десять пальців.
— І ті не дуже теє...
— Хіхіхі!
— Хахаха!

Минає рік, другий, третій — часопис живе, розвивається, ба навіть може незадовго приносити прибуток.

Тоді в нас так (на зборах чи де там):

— Ставлю внесення, щоби жіночий орган відібрати від пані Ікс. Орган є власністю всього українського жіноцтва, як такого, і все жіноцтво має до нього право.

— А я пропоную вибрати ком'сію-матку, яка створилаб підкомісії, які разом з окупованими виділовими і іншими дільничими членами (жіночого пола!) вибралиб редакційну колегію, намітили напрямні політики в усіх ділянках життя і поставили наш орган на відповідний, що так скажу, европейський рівень.

Пані Ікс не годиться.

Мало хто признає її рацію. Більшість обурена „до живого".

Чому?!

Бо в нас так!

Галактіон Чіпка.

По широкому світі.

Декрет про розвязання римського парляменту вийде після 10. січня. Велика фашистівська рада складе спис 400 депутатів до нової палати. Вибори будуть 22. березня.

Чергова сесія підготовчої комісії розброєнь буде скликана в квітні цього року в Женеві.

Мадярщина має приєднатись до 12 держав, які скасували супроти себе пашпортові візи.

Криза французького уряду повищо поладнана; бюджет принятий парляментом і сенатом.

Англія підписала умову з СРСР на всю його деревну продукцію у 1929 р.

Голова Паневропейської Унії гр. Куденгове-Калерґі у новорічнім поклику закликує всі держави до конференції з метою заснування всеевропейського союзу.

Палестинські араби передали комісареві Палестини ноту, якою домагаються завести там демократичний лад і на його принципах призначити вибори до парляменту в Палестині.

У Льондоні почались наради конгресу сіоністів-ревізіоністів: є 190 делегатів з 15 держав.

Театри.

Кооператива „Український Театр" під дир. Й. Стадника.

Четвер 3-го, г. 3·30 попол. „Мазепа", Словацького (для шкільної молоді).

Зелений Міський Театр:

Четвер 3-го, г. 7·30 веч. „Одна одинока ніч".

Пятниця 4-го, г. 7·30 веч. „Летун Рамзес".

Субота 5-го, 3·30 попол. „Польський Вифлеєм".

Субота 5-го, г. 7·30 веч. „Намисто Мадонни".

Кіна.

„Аполльо": „Людина світу" з К. Вайтом.

„Лев": „Жовтий пашпорт".

„Оаза": „Князь Землан".

„Іванія": „Шехерезада".

„Фатаморгана": „Борвій".

Ріжні вісти.

СПРАВА БЕСАРАБІЇ.

В московських більшовицьких колах кажуть, що румунському урядові не зроблено того самого предложення підписати окремий пакт, що й Польщі тому, що Румунія обстоює своє становище в справі Бесарабії.

ПОЛЬЩА СТАРАЄТЬСЯ ДІСТАТИ НОВУ ПОЗИЧКУ.

Є чутки, що виїзд фінансового доглядника Польського Банку Девея до Америки є в звязи із заходами польського уряду дістати нову стоміліонову долярову позичку. Позичка мала би бути призначена на застав залізничих обєктів.

МАРШ. ПІЛСУДСЬКИЙ ХОРИЙ.

На новорічнім святі на Замку не було маршалка Пілсудського з причини недуги.

НОВИЙ ВІЗИТАТОР ЛЬВ. КУРАТОРІЇ.

На днях міністр освіти підпише іменування нового візитатора шкіл у львівській кураторії. Візитатором буде Данцевич.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА.

На стації Збидньів біля Розвадова зударився поїзд, що їхав із Розвадова з варшавським поїздом. Було вісім ранених. Оба паровози і найближчі вагони знищені зовсім.

КАМЕНИЧНІ СТОРОЖІ ЗДАВАТИМУТЬ ІСПИТИ.

Урядовий комісаріят опрацьовує розпорядок про кваліфікації й обовязки каменичних сторожів. При грордських старостах покличуть до життя кваліфікаційні комісії для екзамінування кандидатів на каменичних сторожів. Сторожі мусітимуть вміти читати та писати, мусітимуть орієнтуватися в адміністраційних і санітарних приписах. Кваліфікаційні комісії будуть теж інстанцією, що розглядатиме зажалення комірників на сторожів. Власники домів могтимуть приймати сторожів лише за посередництвом Держ. Уряду Посередництва Праці, щоби так поборювати торговлю становищами каменичних сторожів.

ІНДІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ.

Індійський народній конгрес у Калькуті ухвалив Гандієву резолюцію, яка заявляє, що конгрес зорганізує бойкот проти плачення податків, коли англ. уряд до кінця 1929 р. не прийме опрацьованого проекту, що передбачує нову конституцію Індії, яка то конституція зробила би з Індії домінію.

АНГЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ УМИРАЄ.

Вечером на Новий Рік наступило в здоровлі англійського короля значне погіршення. Чотири лікарі, що є постійно при ліжку короля, втратили надію вдержати короля довший час при житті. Не зважаючи на всякі способи катастрофи не вдасться оминути. До короля закликали досі всіх найславніших лікарів.

ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ КОРОЛЬ ПРИНЯВ ДИМІСІЮ КАБІНЕТУ.

Президент югославянської ради міністрів Корошец повідомив на засіданні ради, що король приняв димісію цілого кабінету.

В АФҐАНІ.

До Льондону прийшли вістки, що в промінні 20 миль довкола Кабулю нема вже повстанців. Аманула виплатив воякам залеглі платні тай так позбувся одної з причин невдоволення.

НОВИНКИ

— **Голодівка увязнених.** У вязниці в Бережанах почало вчора голодівку 17 вязнів, обвинувачених у злочині з § 58. Ось їхні прізвища — вісім гімназистів: Якимець, Борис, Шмуговський, Душник, Гадій, Кальба, Комаринський і Будник, і девять бувш. УСС-ів: Сагайдачний, Штепований, Булик, Семчишин, Тикайло, Яцишин, Віктик, Баковий і Колодчицький.

— **Свято Ялинки „Рідної Школи"**, яке відбулося 1. січня на горі св. Юра, випало, не зважаючи на студений зимовий вітер, дуже величаво. Ялинку, кільканацять метрів високу, прибрану жовто-блакитними хоругвками, стяжками і лямпочками, з великими буквами Р. Ш. на верху, зложеними з електричних жарівок, окружали весь час наші симпатичні й до кожної такої народньої прислуги все готові пластуни в одностроях. Високопатріотичну пропов'дь виголосив о. Омелян Горчинський, коляди співали три хори: один під проводом ради Купчинського, другий семинаристів, третій семинаристок Р. Ш. під проводом проф. Гриневецького. Архієрейського благословення уділив в'рним з балькону палати о. митрополит Шептицький. Народу були непроглядні маси, тільки наша інтелігенція цього року, на жаль, не дописала. А наші міщани, робітники й молодь хотять бачити на всіх народніх святах свою інтелігенцію, своїх провідників. При цій нагоді пригадується, що ялинка стоятиме до кінця Різдвяних Свят, осві тлювана від неділі до середи щоденно в 12. год. вполудне і від 4—5 год. попол. Пропамятна книга „Рідної Школи", в яку вписували вчора свої др бні датки навіть малі діти, буде лежати при ялинці в часі свят в тих самих годинах. „Рідна Школа" має надію, що ялинка принесе й цього року, подібно як минулого, принайменше тисячку золотих з коляди.

— **На карти „Рідної Школи", звільняючі від напоїв** підчас свят, зложили дальше: Скреготa Іван, Львів-Богданівка 6 зол., Герасимович Іван, Львів 5 зол., Заклинський Богдан, Львів 2 зол., Володимир Савицький, Розділ 2 зол. — Хто дальший?

— **Гарний почин.** Студенти духовної семинарії у Львові рішили на своїх сходинах дня 11. листопада зріктись тютюну й алькоголю, щоби дати приклад як треба вдоволити на події 1. листопада. Вони зобовязались складати по 3 зол. місячно на рідні установи, а в першу чергу на покриття шкіл в Академічному Домі. У листопаді зібрали вони 607 зол. Крім цього 158 богословів зр клось частини харчів для допомоги світським незаможнім товаришам.

— **Весела ніч**, це новорічна. Люди йдучи на зустріч Нового Року вважають, що зустрінуть його найкраще йдучи непевною ходою, навмання. Наслідок цієї веселої традиції, згідно з якою треба винищити в місті якнайбільшу скількість алькоголю, такий, що на другий день уранці багато осіб не вертає до хати власними ногами, тільки каритою... ратункового поготівля. Львів може бути гордий, що його ратункове поготівля не дармувало в ночі з 31. грудня на 1. січня і 40 осіб, покерваалених від скла, ножів і інших предметів, узяло під свою опіку.

— **„Зиз" вияснює.** Від редакції сатиричного журналу „Зиз" за підписами А. Вартового і Е. Козака дістаємо таке вияснення в справі поезії п. з. „Сенаторка": „Цей віршик прийшов як допис з дуже поважних кол і передала нам його дуже поважна людина. Це й було причиною, що нова редакція, яка від місяця редагує часопис і тим самим не мала ще змоги сягнути в глибину настроїв і недомагань наших жіночих організацій, не вважала конечним перевірювати даних поміщених у цьому віршованому дописі. Редакція дала віру цим поважним одиницям з кол організованого жіноцтва і цей допис помістила. Нам жаль і прикро, що заслужену діячку зустріла з нашої вини кривда і що згаданий допис появився саме на сторінках одинокого українського сатирично-гумористичного журналу „Зиз". Нашою метою є не плюгавити жіночий рух і його провідниці, а боротись з нездоровими настроями, їх кволістю і спонукувати до застанови над їхніми причинами. Редакція керується тим, що жалом гумору й сатири можна лічити рани національного організму". Від себе можемо додати до цього хіба таке: Цього рода вияснення не виправдує двох невеселих фактів: 1) що одиниці з кол організованого жіноцтва воюють між собою такою грубою зброєю, 2) що редакція сатиричного журналу, який хоче „лічити рани національного організму" не орієнтується не тільки в наших обставинах, але не розуміє ріжниці між несмачними грубими наклепами і дотепом, а вірші там поміщувані вважає „дописами".

— **Пророцтва на 1929 рік.** Англійські астрольоги і ясновидці пересилають людству з Новим Роком у новім альманаху Мура деякі пророцтва. Послухайте, що принесе нам 1929 рік: війну на Близькім Сході; турецько-грецький конфлікт; катастрофи в Китаю та Індіях; жалобу в Австрії та Японії; великий воздушний бій (хто з ким не знати); летунські, корабельні та залізничі катастрофи; упадок англ. уряду; революцію в Аргентині; домашню війну в Японії; окупацію Австрії і кріавий бій у Палестині проти англійців (імовірно буйних жидів); бораї та землетруси в вересні; ов'олюція в Німеччині в листопаді; вибухи газів і пожежі в грудні. До цього списку треба додати два тузини випадків смерти визначних державних мужів, учених і політиків, кілька змов і кілька політичних трагедій. Кажучи щиро: це майже буденна хроніка минулого року. Не знаємо, як усі ці нещастя видержить загал, але денникарі будуть почуватись серед них як риба в воді: буде про що писати.

Подяка.

Всім ВП. Землякам, що зволили вшанувати мій сороклітній ювилей своєю приявністю, як і Тим, що вшанували мене в цей найкращий день мойого життя ласкавими привітами, складаю отсею дорогою мою сердечну дяку.

Коломия, 28. XII. 1928.

Д-р АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

— **Ріжні вістки.** Австрійські єпископи на конференції в Зальцбургу рішили, що не можна вживати назви „релігійні соціялісти", тому, що папа Лев XIII. виразно осудив християнських соціялістів і що така назва дає притоку до непорозумінь. — Є звістка, що Сталін таки не дозволить Троцькому виїхати на Крим, тому, що він не хоче скласти заяви про солідарність з політикою уряду. — Мюнхенський професор Ганс Фішер створив синтетично після 17-літніх досвідів залізоваті складники червоного барвника крови. — Нюйорський губернатор затвердив 31. грудня 9 смертних засудів за грабіжі та вбивства.

— **Молоді подружа в Америці.** Остання статистика стверджує, що після війни в Америці люди почали дуже молодо женитись і виходити замуж. Зовсім противне явище як у нас. Минулого року 350.000 американок вийшло замуж ледви дійшовши до 16 р. життя. У деяких стейтах, напр. у стейті Ню Йорку, 14-літня дівчина може вийти замуж не питаючи згоди своїх батьків. Відсоток нещасливих подруж є в Спол. Державах нині такий великий, що передбачують зміну законодавства щодо мінімального „шлюбного віку".

— **Талановитий фальшівник.** У Берліні продали недавно на лїцитації колекцію образів геніяльного Ван-Гога. Після лїцитації виявилось, що всі ці образи — сфальшовані. Власник галерії Матізен подав в суд якогось Вакера, від якого дістав ці образи. Вакер заявляє, що образи купив від якогось російського еміґранта, якого імени виявити не може, але може поїхати в товаристві поліційного інспектора до Швайцарії, де живе цей таємний, може... геніяльний фальшівник.

— **Бібліотека Т-ва „Просвіта"**, Львів Ринок ч. 10, II. пов. має найновіші і попередні видання красного письменства краєві і чужинні; відчинена: понеділок і середа від 4—6 год. попол., пятниця 12—2 год., неділя 12—1 год. Інформації щодня в будні від 8—11 год.

З театру.

Кооператива „Український Театр" під дир. Й. Стадника: „Орфей у пеклі", комічна опера в 2 діях і 4 відслонах Й. Оффенбаха, в перекладі Юри Шкрумеляка.

Стара, невмируща оперетка (чи пак: комічна опера) Оффенбаха віджила знову на сцені нашого театру завдяки постанові дир. Стадника й відмолоджуючій операції перекладчика Шкрумеляка. Автор чи автори лібрета давно забуті світом, а фабула його така, що перекладчик і режисер мають завсіди дуже вдячне поле до попису, бо можуть „шпікувати" діяльоги дієвих осіб найріжнороднішими наскрізь актуальними дотепами. Є теж доволі місця на вставки й куплети на злободенні теми. Ця обставина, як і мельодійна музика Оффенбаха є причиною, що „Орфей у пеклі" не сходить до-нині зі сцени оперетних театрів.

Постановка „Орфея в пеклі" в нашому театрі не справдила, на жаль, наших сподівань, реж серія й виконавці далеко не дали з себе того, що могли й повинні були дати. З більш як скромною сценою і її обстановкою мусимо погодитись, щож до строїв, то вони були загально зовсім на місці, деякі навіть преґарні, хоч характеризацію одної чи другої особи (Орфея, Рубчака як мухи) ми волілиб були бачити іншу. Нічого не можна закинути й оркестрі, збільшеній до 10 осіб, дуже добре держалися хори і виконавці-солісти. У всьому тому слідно було солідну підготовку, чого не можна сказати про саму гру, яка лишала багато до бажання, мабуть тому, що дехто з виконавців (мущин і жінок) не опанував зовсім своєї ролі і невільничо слідкував за суфлером, забуваючи про гру. Вязгаї суфлеро давзи пу-

„ОЛЬКА"
ТРИКОТАЖІ, ПАНЬЧОХИ
найтреваліші — найдешевші
РИНОК ч. 35.
біля „Народної Торговлі".

ДЛЯ ПАНЬ
Гарсонки, пулльовери, вовняні жакети, панчохи, шалі креп., рукавички „Наппа", торбинки, парасолі, манікири, портмонетки, перфумерія, біжутерія і. т. п.

ДЛЯ ДІТЕЙ
Жакетики, камізольки, гарсонки, пульовери, райтузи, камаші, рукавички, реформи, трикоти і т. п.

ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ
про мої низькі ціни і великий вибір
КУПУЙТЕ
тільки практичні дарунки на
ЯЛИНКУ І НОВИЙ РІК
у фірмі
ГУРТ — ДЕТАЙЛЬ
ДІМ МОДИ І ҐАЛЯНТЕРІЇ
ЛЕВ ЛЄВЕН
СТАНИСЛАВІВ
Рік основ. 1904. БЕРКА 3. (БІЧНА РИНКУ). Тел. ч. 371.
12.0 — 2—2

ДЛЯ ПАНІВ
Сорочки зефірові і попелінові, білля сист. проф. Єґера, вовняні і шовкові шалі, кравати, хустинки, ґетри, вовняні штуці, рукавички, течки, портфелі, папіросниці, апарати до голення правдиві Жілетте і т. п.

КАЛЬОШІ І СНІГІВЦІ
марки
PEPEGE і TRETORN

блиці добре в знаки й на будуче повинен бути менше докучливий. Наслідком неодозанування роль пропав неоден добрий дотеп, не чули ми теж „обовязкового" куплєту після третьої відслони.

З виконавців-жінок відмітимо п-ню Ордин, що голосово була найліпша, п-у Стадниківну (дуже гарний Купідон), п-ю Кривіцьку (Венера), п-у Денисівну (Публична Опінія — характеристичний низький альт) і п-ю Бенцалеву (Діяна). З мущин: Бенцаля в ролі Стикса, що збирав рясні оплески, Никітіна в ролі Арістея і Плютона, що і голосово і сценічно відповів уповні вимогам своєї ролі, Неделка (Орфей) і Рубчака (Юпітер). Знаменито був ухарактеризований Кривіцький як Марс.

Не зважаючи на відмічені недостачі, які на найближчих виставах можна буде легко усунути, численно зібрана публика приняла обновленого „Орфея в пеклі" дуже прихильно. Можна надіятися, що він не скоро зійде зі сцени нашого театру і дасть тисячам наших людей нагоду приємно й весело провести вечір.

І. Н.

З життя наших установ.

Загальні Збори Союзу Українок.

В днях 27. і 28. грудня 1928 р. відбулися у Львові Загальні Збори Союзу Українок, получені зі зїздом делегаток з цілого краю. На зборах були заступлені такі філії С. У.: Сокаль, Підгайці, Сколє, Радехів, Бережани, Городок, Галич, Стрий, Синевідсько Вижнє, Коломия, Старий Самбір, Золочів, Клепарів, Калуш, Жовква, Рогатин, Яворів, Зборів, Перемишль, Долина і Копичинці.

Збори відкрила дотеперішня голова Т-ва п-і Витвоницька. До президії вибрано паню: К. Малицьку, Витвицьку (Коломия), Павловську (Старий Самбір). Секретарювали: п-ні Ломагіна і Мудрикова. На порядку нарад були: а) звіти з діяльности Голови. Виділу; б) звіти філій; в) вибори нового виділу.

Секретарський звіт здавала п-і Донпова, організаційний звіт п-і Павликовська, а касовий п-і Пелеиська. Про стан жіночої преси говорила п-і Залізнякова, а про звязки з міжнародніми жіночими організаціями реферувала п-і пос. Рудницька.

Обсяг діяльности Союзу Українок доповнювали ще звіти з діяльности тих львівських установ, в яких виключно або в переважаючій мірі працює українське жіноцтво. До таких установ слід зараховувати Українську Захоронку, Маріянське Т-во, Порадню Матерей, Комітет Допомоги Політичним Вязням, Жіночий Кружок „Рідної Школи" ім. Ганни Барвінок і „Труд".

Над усіми тими звітами відбулася обширна дискусія. Зокрема широко дебатовано над справою „Жіночої Долі", тижневика, що виходить у Коломиї під ред. сен. О. Кисілевської. Зїзд висловив повне довіря і признання сен. Кисілевській за її працю серед жіноцтва і в „Жіночій Долі" та рівно осудив пасквіль, що появився на сторінках „Зиви" проти особи і діяльности сен. Кисілевської. Далі застановлявся зїзд над справою будови жіночої сільсько-господарської школи.

Після дискусії приступлено до вибору нового Виділу. Вибори відбувалися під гаслами санації дотеперішніх відносин у централі Союзу Українок. Вислід їх такий: головою Союзу Українок вибрано пос. **Мілену Рудницьку**; членами виділу: стали: п-і Олена Шепарович, Е. Макарушкова, сен. О. Кисілевська, І. Витвицька, М. Струтинська, Соколовська О-лена, д-р Дзерович<ins></ins>ева, М. Колтунюкова, Ів. Левицька, Анна Палій і д-р Софія Парфанович. До Контрольної Комісії ввійшли: п-ні Федорчакова, Майковська і Морозова.

Дописи.

МИКУЛИНЦІ. (Вистава Просвітянського Драмат. Гуртка з Тернополя). В нашім місті є дуже гарна саля, тому час до часу заглядують до нас наші мандрівні театри або драматичні гуртки. Одначе ні одні ні другі не мають більшого повоження, бо покидають Микулинці без заробітку, а нерідко і з дефіцитом. Подібно було і з Тернопільським Просвітянським Драмат. Гуртком, що виставив у нас 23. грудня „Чар одністрою". Хоч весь дохід був призначений на „Рідну Школу", микулинецьке громадянство прийшло на виставу в дуже невеличкому числі. Це тимбільша шкода, що члени гуртка грали дійсно дуже добре, а деякі зовсім як рутиновані актори. Члени цього гуртка під проводом режісера п. Лотоцького повинні не зражуватися байдужністю публики і працювати дальше безкорисно на обранім ними ділянці.

Присутній.

КАЛУШ. (Свято Просвіти). Заходом філії „Просвіти" відбулося у нас величаве ювилейне свято „Просвіти" 8. XII. 1928. Розпочалося воно торжественною Службою Божою в місцевій церкві і панахидою, до якої стало 7 священиків. Співав місцевий хор, грала орхестра з Хотіня. Прегарну патріотичну проповідь виголосив о. Тисовський з Калуша. По Богослуженню відбувся концерт читальняних хорів у великій салі Народнього Дому. Публика виповнила битком салю, ґалєрію і переходи. Виступали хори зі Студінки, Хотіня, Підгорок, Калуша, діточий хор з сирітського захисту в Калуші й орхестра з Хотіня. Всі хори вивязалися зі свого завдання добре, а хотінський хор і орхестра навіть дуже добре. Хор з Підгорок робив дуже миле вражіння своїм одностроєм, одначе вибрав за трудні кусники і не віддав їх як слід, хоч дотепер уходив за найкращий хор. Декламації, якими були переплетені хори, випали також добре, особливо маленька дочка К. Боцяна з Підгорок на причуд гарно віддеклямувала поему Шевченка: „До Основяненка". Матій Козак зі Студінки віддав „Каменярі" І. Франка також добре як на селянина, лише за тихо. Святочну промову виголосив о. Майорчак, катехит з Калуша, а закінчення д-р Коритовський, одначе обі промови мали багато до бажання. На таких всенародніх святах промовці повинні рішучо більше уваги звертати на зміст своїх промов, на їх приноровлення досвіта і до публики, зложеної в 99 проц. з селян і селянок. Вечером відбулася вистава „Наталки Полтавки" заходом зматорського гуртка з Калуші, що випала вповні удачно. —

Учасник.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Андрій Прухницький, парох Лішок заводяни, рудецького деканату, помер дня 4. грудня 1928 р. в 77. році життя і 43 році священства. Похорони відбулися дня 6. грудня 1928. Н. Н. П.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Порядок Богослужень в Празник Різдва Христового в Архикатедральнім Храмі св. ВМ. Юрія у Львові. — Дня 4. січня — пятниця: год. 6, 7, 8 — Читані Служби Божі, год. 9. рано Царські часи. Дня 6. січня — Навечеріє Різдва Христового. Порядок як звичайно в неділю з тою зміною, що Вечірня відправиться вже о год. 3. поп. — Дня 7. січня — Празник Христового Різдва, год. 5·30 р. Повечеріє Вел. з Литією, год. 6 р. 1. читана Служба Божа — проповідь, год. 9 р. Торжественна Архієрейська співана Служба Божа, год. 3. поп. Вечірня. — В слідуючі дні Свят порядок як звичайно, лише на Собор. П. Богор. о год. 8 р. відправиться читана Архієрейська Служба Божа в намірению членів Братства.

Порядок Богослужень в Празник Христового Різдва в першій міській Церкві Успения Пр. Ц. Марії (Волоській). В пятницю дня 4. січня 1929 р. о год. 8. рано Царські Часи і Обідниця. — В неділю дня 6. січня порядок звичайний. О год. 4. вечірня (без проповіди і акафисту). — В понеділок дня 7. січня в празник Христового Різдва о год. 5. рано Повечеріє вел. з всеночним. Перша читана Служба Божа о год. 6. — посідня о 12. Співана Служба Божа о год. 10. (без проповіди). О год. 4 і пів вечірня. — В вівторок і середу, дня 8. і 9. січня порядок як звичайно, кожної неділі.

Надзвичайні датки на потреби „Рідної Школи" зложили ВП: о. Іван і Ольга Ліщинські, Борислав 25 зол. замість вінця на домовину бл. п. Олександра Серочковського, помершого у Відні, надр. Марія Онишкевич 10 зол., Осип Максимюк, Катовиці 10 зол., д-р Роман Стефанович адв. в Заліщиках 25 зол., як збірку громадян Заліщик з нагоди 40-літнього ювилею д-ра Андрія Чайковського. Кооп. „Згода" в Городкові 37·30 зол., Кооп. „Будучність" в Тернополі 77·53 зол., Союз Українок у Новім Селі 29·50 зол. і кличе всі Кружки Союза Українок Новоселеччини, Василь Манько, Ляцьке 4·30 зол. з нагоди імянин св. Николая, Кооп. „Народний Дім" Токи 100 зол., Кружок „Р. Шк." в Борках Великих 28·05 зол. з предетавлення св. Николая, Кружок „Р. Шк." в Сяноку 63·79 зол. як надзвичайну збірку, о. Стефан Онишкевич, Купновичі 15 зол., Уряд парохіяльний в Лисятичах 32·43 зол. — ВП. Жертводавцям складає щиру подяку Головна Управа. 1109 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГАРСОНКИ, кардиґанки, пульовери, камізольки, виробляє: Віденська виробня трикотажів, вул. Вибрановського ч. 3. Телеф. 4225. 1185 4—5

ЛІКАР Українець, осяде в повітовім місті. — Зголошення до Адміністрації „Діла" під „Д-р М. М. 5". 1188 3—4

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longines" також біжутерію власного виробу поручає: Домбровський - Розважевський, Львів (Готель Жоржа) — Догідні умови. 181 30—?

ПОЧАТКУЮЧИЙ КАНДИДАТ адвокатський пошукує посади конціпієнта найрадше на провінції. Ласкаві зголошення з поданням услівій приймає з чемности: П. Роман Громницький, канд. адв., Львів, вул. Театинська ч. 10/II пов. „Для заточенця". 1169 3—3

ВПРАВНУ МАШИНІСТКУ, яка крім української та польської мови володіє добре німецькою та знає евентуально стенографію, прийме „МАСЛОСОЮЗ". — Зголошуватися тільки першорядні сили. Винагородження після умови. Маслосоюз", Львів, вул. Косцюшка ч. 1 а. 1172 а) 5—5

ФОТОГРАФ ЯНУШЕВИЧ, вул. Вінцентого Поля, ч. 1. (бічна Зеленої) Тел. 39—60. 1176 5—5

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю звісна фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриляити, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 3 127-?

ПСКОЇ умебльовані зараз до винайму для студенток на шкільний час при вул. св. Марка ч. 20. — Близші інформації вул. Длугоша ч. 17. 1201 2—3

БЕРЕЖАНКА! Подай ласкаве імя листовно. Знакомий. 1203 1—?

ГРИБИ. Висилаю почтою за посліплатою оплачено, гарні, вибирані гриби (найменше 5 кл.) по 24 зол. за кілю, також повила з чистих сливок з цукром, бочілочка 5 кг. 12 зол.; правдива овеча бриндзя в 5 кг. бочілочках за 15 зол., волоські оріхи 5 кг. за 20 зол. та великі сушені грушки 5 кг. за 12 зол. — Ф-ма **Штуммер, Косів н. Коломиї.** 1187 2—?

МАТЕРАЦІ з морської трави 30 зол., волосінні 75 зол. **Канапки** гобеленові 55 зол. Фотелики розкладані 45 зол. Отамани 55 зол. **Фабрика ЗАКС** вул. Личаківська ч. 132. 1190 2—5

ЛІЖКО на сплати. **Мосяжні** 200 зол., Кухонні 13 зол., Скриньові 45 зол., Сіткові 40 зол. **Вклади** доотяні 26 зол. Умивальні 5 зол. — **фабрика ЗАКС** вул. Личаківська ч. 132. 1191 2—5

МІД-ПАТОКУ найліпшої якости дістанете з перших рук (найдешевше) в **Пас. Кооп. „Рій" на вул. Костюшки ч. 3, I. пов.** Не відмовляйте собі і своїм дітям скоштувати на свята цієї поживної і здорової ласощі. Приносіть свою посуду. Відчинено від год. 8. рано до 2. пополудни що дня крім свят. ?—2

ДМИТРО ШИЖИК з Корінниці пов. Ярослав ур. 894 р. прид. до пулку 102 артилерії уневажнює згублену книжочку військову, виставлену через ПКУ в Ярославі 1207 ?—?

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легеній, серця і желудка
д-р Фелікс Га[...]
Львів, Городецька 46.
432 Пересвітлення Рентґеном. ?—?

Дентист Яків Нас[...]
Львів, вул. Сикстуська ч. 17. [...]
Скріплювання хитаючихся зубів, доповнювання й виймання зубів без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшім часі. П. Т. Урядовцям і студентам значні уступки, полекші в сплатах. Тел. 65 73.
1141 ?—6

ЛІЖКО полеве „Патент" з матерацом, найліпше і найменше місця 30 зол., на провінцію висилаю по одержанні задатку. — Фабрика ЗАКС Львів, вул. Личаківська ч. 132.
1192 ?—5

МАРКИ для ПСІВ
НА 1929 рік виробляє
АНДРІЙ БЕРЛІНСЬКИЙ
Львів, Словацького 4.
1125 ?—?

На Ялинку! На Ялинку!
Робінзон Крузо
Найліпша повість для молоді вийшла накладом М. Матвійчука у Львові. **Робінзон Крузо** має 130 стор. друку, 31 ілюстрацій **Н. Манастирського** і двокольорову вінєтку. Ціна примірника в оправі **3·60 зол.**, брошур. **2·80 зол.** Замовляти у книгарнях і в накладчика **М. Матвійчука, Львів, Блихарська ч. 5.** Також до набуття цікаві оповідання для дітей: Пригоди Качурика 80 гр., **Золота рибка** 1 зол. і **Методика стилю** Залужського **3·80 зол.** 1198 2—3

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.